

Rights and obligations | Teisės ir pareigos

Kiekviena valstybė privalo laikytis žmogaus teisių, įskaitant ir žmones, atvykstančius iš kitų valstybių. ES valstybės narės privalo užtikrinti žmogaus teises visiems joje gyvenantiems asmenims. Taigi privalu laikytis pagrindinių žmogaus teisių normų:

- visiems užtikrinti būtiną sveikatos priežiūrą, t. y. pirmąją medicinos pagalbą ir pagrindines sveikatos priežiūros paslaugas, tokias kaip galimybę apsilankyti pas gydytoją ar gauti būtinus vaistus;
- nėščioms moterims užtikrinti tokias pat sveikatos priežiūros paslaugas kaip ir savo pilietėms, o vaikams – tokias pat sveikatos priežiūros ir švietimo galimybes kaip ir savo piliečių vaikams;
- teisingumo srityje užtikrinti, kad veiktų mechanizmas, kuris sudarytų asmeniui galimybes pateikti skundą ar gauti kompensaciją, įvykus, pavyzdžiui, nelaimingam atsitikimui darbe.

Įstojus į ES, Lietuva sukūrė ir tobulina teisinę bazę užsieniečiams. Lietuvoje yra priimtas Lietuvos Respublikos [įstatymas dėl užsieniečių teisinės padėties](#). Šio įstatymo paskirtis nustatyti užsieniečių atvykimo ir išvykimo, buvimo ir gyvenimo, prieglobsčio suteikimo, integracijos ir natūralizacijos, sprendimų dėl užsieniečių teisinės padėties apskundimo tvarką bei reglamentuoti kitus užsieniečių teisinės padėties Lietuvoje klausimus.

Užsieniečių teisės ir pareigos (Valstybės žinios, 2004-04-30, Nr. 73-2539):

- užsieniečiai Lietuvoje turi tas teises ir laisves, kurias numato Lietuvos Respublikos Konstitucija, tarptautinės sutartys, Lietuvos įstatymai ir ES teisės aktai;
- užsieniečiai Lietuvoje yra lygūs pagal įstatymus, neatsižvelgiant į jų lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras;
- užsieniečiai, esantys Lietuvoje, privalo laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų;
- užsieniečiai policijos ar kitos teisėsaugos institucijos pareigūnų

reikalavimu privalo pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (kelionės dokumentą, leidimą gyventi ar kita), taip pat kitus dokumentus, kuriuose nurodytas buvimo valstybėje tikslas ir sąlygos ir kurie įrodo, kad jis Lietuvoje yra teisėtai;

- užsieniečiai turi teisę kreiptis dėl laikino, nuolatinio leidimo gyventi Lietuvoje ir prieglobsčio;
- užsieniečiai turi teisę gauti pabėgėlio statusą;
- užsieniečiai turi teisę į socialines ir ekonomines teises (teisė į darbą, sveikatos priežiūrą, ugdymą ir pan.).